

Infosessie uittreksel strafregister 596.2

cultuursector

DEPARTEMENT
CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Vlaanderen
verbeelding werkt

Inhoud

- Decreet 03 juni 2022
- Controleverplichting
 - Voor wie geldt de controleverplichting?
 - Wie voert de controle uit?
- Het uittreksel strafregister (USR) opvragen
- Het uittreksel strafregister beoordelen
- Aandachtspunten
- Ondersteuning
- Vragen

HET DECREET

Decreet 03 juni 2022

- Decreet houdende de verplichting voor bepaalde organisaties om een uittreksel uit het strafregister als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering, te controleren voor bepaalde nieuwe medewerkers
- In werking sinds 1 februari 2023
- <https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?NUMAC=2022032477¶m=inhoud>

Uittreksel strafregister

- 596.2 – model bestemd voor de contacten met minderjarigen
➔ “model 2”
- Uitgavedatum: max. 1 maand oud op ogenblik voorlegging

Centraal strafregister

Atz. : FOD Justitie, Waterlooaan 115, 1000 Brussel

Inlichtingen : <https://justice.belgium.be>
E-mail : strafregister@just.fgov.be
Tel : +32 2 552 27 29

ACHTERNAAM VOORNAAM
Straat huisnummer bus
Postcode Gemeente

Uittreksel uit het strafregister

Naam : ACHTERNAAM
Voorna(a)m(en) : VOORNAAM [evt. tweede/derde/... naam]
Geboortedatum : DD/MM/JJJJ
Geboorteplaats : STAD (Land)
Nationaliteit : LAND
Woonplaats : Straat huisnummer / bus, postcode Gemeente LAND

Finaliteit van het uittreksel :

596.2 - model bestemd voor de contacten met minderjarigen

!! Aandacht !! :

- Er bestaan verschillende types uittreksels uit het strafregister, naargelang van het doeleinde ervan (gereguleerde activiteiten, contacten met minderjarigen, enz.), info : <https://justitie.belgium.be/uittrekselSR>
- Dit uittreksel bevat geen informatie betreffende door personen met een vreemde nationaliteit opgelopen veroordelingen buiten België.
- Deze informatie wordt enkel geregistreerd door het land waarvan de betrokken persoon de nationaliteit heeft.
- Enige vervalsing van dit document vormt een wanbedrijf en is strafbaar met de straffen waarin is voorzien in het Strafwetboek.

BLANCO STRAFREGISTER (07/03/2023)

De bepalingen van de wet van 30 juli 2018 tot bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens zijn van toepassing op de gegevens van het Centraal Strafregister.

DE CONTROLE

Voor welke organisaties?

- Art. 2. (...) organisaties die een activiteit aanbieden die valt onder opvoeding, psycho-medisch-sociale begeleiding, hulpverlening aan de jeugd, kindbescherming, animatie of begeleiding van minderjarigen als vermeld in artikel 596, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering.
 - Activiteit(en) **organisatie**: opleidings- of begeleidingsaanbod voor minderjarigen
 - Kunstorganisaties die dans-, teken-, muziek-, theater, circus- of andere kunst- en creatieve lessen aanbieden aan minderjarigen
 - Jeugdkoren, orkesten, organisaties die animaties of workshops aanbieden aan minderjarigen
 - Organisaties die dans-, theater, circus-, of andere voorstellingen maken met minderjarigen
 - **Medewerkers** binnen organisatie die in hun functie structureel en in rechtstreeks contact activiteiten in kwestie uitvoeren
 - Activiteiten organisatie doorgaans gericht op meerderjarigen, eenmalig opendeurdag/gezinsdag met minderjarigen
 - geen controleverplichting
 - Activiteiten in meerdere sectoren: binnen welke (deel)sector zwaartepunt

Voor welke medewerkers?

- Art. 3. De organisaties (...) controleren bij de aanstelling van elke **nieuwe medewerker** het goed en zedelijk gedrag van de betrokkene, dat minstens een onberispelijk gedrag in de omgang met minderjarigen inhoudt, indien de volgende voorwaarden **cumulatief** vervuld zijn:
 1. de activiteit die de medewerker voor de organisatie zal uitvoeren, valt onder opvoeding, psychomedisch-sociale begeleiding, hulpverlening aan de jeugd, kindbescherming, animatie of begeleiding van minderjarigen (...); → **functie-inhoud**
 2. de medewerker zal in het kader van de activiteit op structurele basis rechtstreeks contact hebben met minderjarigen; → **structureel én rechtstreeks contact**
 3. de medewerker is een meerderjarige persoon op het ogenblik van de aanstelling; → **leeftijd**
 4. de medewerker wordt op een van de volgende wijzen aangesteld (...) → **statuut**
- Internationale/buitenlandse medewerker: equivalent USR

Voorwaarde 1: nieuwe medewerker

- **Nieuwe** medewerker
 - Nieuw aangestelde medewerker
 - Eerste aanstelling
 - Vernieuwing contract bepaalde duur: vb. jobstudent via weekcontracten, van tijdelijk naar vast contract, ...
 - laatste controle binnen organisatie minstens 1 jaar geleden
 - Functieverandering: rechtstreeks, structureel contact minderjarigen
- Nieuwe **medewerker**
 - Medewerker – vrijwilliger – lid – deelnemer
 - Zie voorwaarde 5

Voorwaarde 2: functie

- Activiteit valt onder opvoeding, psycho-medisch-sociale begeleiding, hulpverlening aan de jeugd, kindbescherming, animatie of begeleiding van minderjarigen
 - Hoofdactiviteit organisatie: doorgaans geen controleverplichting voor bestuursfuncties, onthaalfuncties en administratieve functies
 - Geen rechtstreeks en/of structureel contact met minderjarigen
 - Wel mogelijks controleverplichting bij functieverandering
 - Niet hoofdactiviteit organisatie, maar wel functie-inhoud bepaalde medewerkers: enkel controleverplichting voor die medewerkers
 - Afweging gemengd doelpubliek: structureel aanbod voor minderjarigen of eenmalige/occasionele deelname minderjarigen
 - vb.** opendeurdag of gezinsactiviteit: niet structureel → geen controleverplichting

Voorwaarde 3: type contact

- Op structurele basis én rechtstreeks contact met minderjarigen
 - Op structurele basis
 - Regelmatige frequentie in contact met minderjarigen: **vb.** halve dag per week
 - Ook bij aanstelling van korte duur: **vb.** animatie tijdens schoolvakanties
 - Rechtstreeks contact met minderjarigen
 - Ook online contact: **vb.** online chathulp
 - Steeds kaderen in functie-inhoud: opvoeding, begeleiding, hulpverlening, ... van/aan minderjarigen
 - vb.** onthaalmedewerker: structureel, rechtstreeks contact maar geen begeleiding → geen controleverplichting
 - vb.** toneelvoorstelling: animatie, maar geen rechtstreeks contact → geen controleverplichting

Voorwaarde 4: leeftijd

- Meerderjarige werknemer
 - Meerderjarig op moment aanstelling
 - Werknemer wordt pas 18 tijdens aanstelling
 - Geen controleverplichting bij aanstelling
 - Overeenkomst bepaalde duur: controleverplichting bij vernieuwing aanstelling en/of functieverandering
- Begeleiding van minderjarigen
 - Verlengd minderjarigen: bestaat niet meer als statuut, vallen sinds 17 maart 2013 onder nieuw algemeen beschermingsstatuut
 - worden als meerderjarig beschouwd = geen controleverplichting voor begeleider

Voorwaarde 5: statuut

- Nieuwe medewerker: aanstelling door middel van een overeenkomst
 - Vaste of tijdelijke medewerkers via arbeidsovereenkomst (ook interim)
 - Medewerkers via Artikel 17 (vroegere 25-dagenregel)
 - Stagiairs via stageovereenkomst
 - Jobstudenten
 - Medewerkers op zelfstandige of freelance basis
- Statutaire ambtenaren ('eenzijdig benoemd')
- Vrijwilligers: formele aanstelling, welomschreven vrijwilligerstaken

- Geen controleverplichting
 - Leden, deelnemers, sporadische helpers: (jury)leden, deelnemer/lid leesclub, ouders die bij voorstellingen sporadisch helpen omkleden, groep vrienden of buurtwerkers die optreden, ...
 - (Eenmalige) dienstovereenkomst: vb. Sinterklaas, clown bij verjaardagsfeestje, ...

Cumulatieve voorwaarden

- Medewerker moet aan alle voorwaarden voldoen
 - Is meerderjarig bij aanstelling
 - Staat in voor de begeleiding, animatie, hulpverlening, ...
 - Aan/van minderjarigen
 - Op structurele, regelmatige basis én in rechtstreeks contact
 - Heeft het statuut van medewerker, statutair ambtenaar, of vrijwilliger
- **wel:** vormingsmedewerker, workshopbegeleider, animator museum- of circuskamp, trajectbegeleider, leerkracht beeldende of podiumkunsten (ad interim), stagebegeleider, voorlezer → **doelpubliek minderjarigen**
- **niet:** keukenpersoneel, zaalwachter, techniker, communicatiemedewerker, teamverantwoordelijke, zakelijk leider, directie, onderzoeker/medewerker kenniscentrum
 - onthaalmedewerker: structureel, rechtstreeks contact maar geen begeleiding → **geen controleverplichting**
 - toneelvoorstelling: animatie, maar geen rechtstreeks contact → **geen controleverplichting**

Wie voert controle uit?

- Controle door organisatie
 - Medewerkers die rechtstreeks worden aangesteld
 - Medewerkers op zelfstandige of freelance basis
 - Jobstudenten
- Controle door organisatie, indien nog niet door rechtstreekse werkgever
 - Medewerkers via interimkantoren
 - Begeleiders via een externe organisatie
 - ➔ Indien controle door primaire werkgever: (schriftelijke) bevestiging volstaat
- Werknemer met nodige verantwoordelijkheidsgevoel en discretie: personeelsverantwoordelijke, leidinggevende, bestuurslid, ...

DE OPVRAGING

USR opvragen

- Enkel kandidaten die effectief worden aangesteld
 - Na sollicitatie/beslissing tot aanstelling – voor moment van aanstelling
 - Indien mogelijk: marge voor gesprek in functie van beoordeling
- Model 596.2 – model bestemd voor de contacten met minderjarigen
- USR niet opvragen:
 - Laatste controle binnen organisatie minder dan 1 jaar geleden: **vb.** heraanstelling
 - Overeenkomst met rechtspersoon die controle heeft uitgevoerd: **vb.** overeenkomst met vzw
 - ➔ (schriftelijke) bevestiging dat controle is gebeurd volstaat
 - Niet-structurele dienstenovereenkomst: **vb.** (eenmalige) acteerworkshop voor theatergezelschap
 - ➔ geen controleverplichting theatergezelschap, mogelijks wel voor werkgever workshopbegeleider(s)
 - ➔ overeenkomst voor 2 jaar = structureel, dus controleverplichting
- Optie uitzonderlijk (opnieuw) opvragen op basis van gegronde indicatie

Aandachtspunten privacy

- Enkel opvragen in functie van bescherming minderjarigen & effectieve aanstelling
- Controleverplichting en gegevensverwerking kaderen in privacyverklaring/integriteitsbeleid
- Enkel kennisname USR registeren
 - Registratie: controle gebeurd + datum van controle → belangrijk voor heraanstelling overeenkomst bepaalde duur
 - Uittreksel zelf, mails, bijkomende notities niet bewaren
- Enkel voor nieuwe medewerkers of bij gegronde indicatie: geen strafrechtelijke gegevens opvragen/bewaren huidige medewerkers = conflict AVG/GDPR
 - ➔ Art.10. “indien de betrokkene **uitdrukkelijke schriftelijke toestemming** heeft gegeven voor de verwerking van die persoonsgegevens”
 - ➔ Art. 6. **vrije toestemming** ⇔ niet-onderhandelbaar + wanverhouding: vb. werknemer ten aanzien van werkgever
- Informatieveiligheid: op papier tonen of bezorgen via vb. send.tresorit.com
- Beperken toegang registratiegegevens: personeelsverantwoordelijke, zakelijk leider, vertrouwenspersoon,... → [overzicht functies met toegang](#)

DE BEOORDELING

USR beoordelen

- 3 scenario's
 - Blanco strafregister → **aanstelling medewerker**
 - Feiten op strafblad: geen kindermisbruik/zedenfeiten tav minderjarigen → **beoordelingsmarge**
 - Feiten op strafblad: veroordeling voor kindermisbruik en/of zedenfeiten tav minderjarigen
 - Vermelding bijkomende straf op uittreksel: “**ontzetting van het recht om activiteit met minderjarige te verrichten**” om (een van) volgende activiteiten uit te voeren (Art. 382bis)
 1. deelnemen aan onderwijs in een openbare of particuliere instelling die minderjarigen opvangt;
 2. deel uitmaken een organisatie (feitelijk of rechtspersoon) waarvan de activiteit in hoofdzaak op minderjarigen gericht is, ongeacht of dit als vrijwilliger, personeel of lid van de organen van bestuur en beheer is;
 3. activiteit toegewezen krijgen in een organisatie (feitelijk of rechtspersoon) die de veroordeelde in een vertrouwens- of gezagsrelatie tegenover minderjarigen plaatst. Opnieuw geldt dit voor vrijwilligers, personeel en leden van de organen van bestuur en beheer.

→ **geen beoordelingsmarge = geen aanstelling**

Beoordelingsmarge

- Rekening houden met
 - Contextuele gegevens
 - Aard van feiten: verkeersovertreding, diefstal, druggebruik, zedenfeiten, ...
 - Verdere levensverloop van betrokkene: reflectie op feiten, reactie na feiten, verandering gedrag
 - Specifieke context functie: vb. verkoop drugs aan minderjarigen ivf aanstelling ervaringsdeskundige druggebruik jongeren
 - Tijdsverloop sinds beoordeling: vb. jeugdfouten → steeds in kader contextuele gegevens
 - Feiten gepleegd tav minderjarigen?
- Belang opvolgingsgesprek kandidaat-werknemer: veroordeling kaderen
 - Houding/reflectie kandidaat-werknemer
 - Benaderen vanuit mogelijkheid tot/aanmoedigen van re-integratie
- Notities gesprek: vernietigen na beslissing over aanstelling

USR beoordelen

- **Wie is verantwoordelijk voor beoordeling?**
 - Werknemer/functie met nodige verantwoordelijkheidsgevoel en discretie: personeelsverantwoordelijke, leidinggevende, bestuurslid, ...
 - Optie beoordelingscommissie: beperkte groep
 - Cruciaal belang vertrouwelijk handelen: geen strafrechtelijke informatie intern of extern delen
- **Bijkomende opvraging strafrechtelijke gegevens: opties, geen verplichting én zeer uitzonderlijk**
 - Controle uittreksel strafregister huidige medewerker op basis van gegronde indicatie: aantoonbaar bewijsmateriaal
 - Twijfel ondanks blanco strafblad: via referentiepersoon sector nagaan of persoon voorwerp is van opsporingsonderzoek of vervolging

→ Enkel in functie van bescherming minderjarigen
- **Na beslissing over eventuele aanstelling: notities, schriftelijke bewijs, communicatie vernietigen**

AANDACHTSPUNTEN

Aansprakelijkheid

- Tewerkstellende organisatie heeft geen aansprakelijkheid tov de gepleegde feiten
 - Tewerkstellende organisatie heeft burgerrechtelijke aansprakelijkheid tov de verplichte opvraging en controle van het uittreksel strafregister 596.2
 - = **resultaatsverbintenis**: organisaties gevat door decreet verbinden zich ertoe USR op te vragen en te controleren
 - Tewerkstellende organisatie heeft decretale verplichting mbt veiligheid, vertrouwelijkheid en zorgvuldigheid bij de inhoudelijke beoordeling van het uittreksel strafregister 596.2
 - = **inspanningsverbintenis**: organisaties gevat door decreet verbinden zich ertoe vertrouwelijk en zorgvuldig om te gaan met inhoud USR, op vlak van beoordeling en informatiedeling
- vb.** niet ongegrond opvragen USR: aansprakelijk voor morele, emotionele, ... schade(vergoeding)
- vb.** geen strafrechtelijke gegevens delen: aansprakelijk voor morele, emotionele, ... schade(vergoeding)

Privacy

- Enkel opvragen in functie van bescherming minderjarigen & effectieve aanstelling
- Controleverplichting en gegevensverwerking kaderen in privacyverklaring/integriteitsbeleid
- Enkel kennisname USR registeren
 - Registratie: controle gebeurd + datum van controle → **belangrijk voor heraanstelling overeenkomst bepaalde duur**
 - Uittreksel zelf, mails, bijkomende notities niet bewaren
- Enkel voor nieuwe medewerkers of bij gegronde indicatie: geen strafrechtelijke gegevens opvragen/bewaren huidige medewerkers = conflict AVG/GDPR
 - ➔ Art.10. “indien de betrokkene **uitdrukkelijke schriftelijke toestemming** heeft gegeven voor de verwerking van die persoonsgegevens”
 - ➔ Art. 6. **vrije toestemming** ⇔ niet-onderhandelbaar + wanverhouding: vb. werknemer ten aanzien van werkgever
- Informatieveiligheid: op papier tonen of bezorgen via vb. send.tresorit.com
- Beperken toegang registratiegegevens: personeelsverantwoordelijke, zakelijk leider, vertrouwenspersoon,... → [overzicht functies met toegang](#)

ONDERSTEUNING

Ondersteuning

- Sectorale draaiboeken: <https://www.vlaanderenwilligt.be/decreet-grensoverschrijdend-gedrag/>
 - Cultuur: <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/horizontaal-beleid/fysieke-psychische-en-seksuele-integriteit>
 - Jeugd: <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/jeugd/vlaams-jeugd-en-kinderrechtenbeleid/transversale-beleidstemas-jeugd/integriteit-de-jeugdsector>
 - Sport (+ stappenplan): <https://www.sport.vlaanderen/nieuws/control-uitreksel-strafregister/>
- Flowchart
 - Cultuur – De Federatie: <https://www.defederatie.org/assets/images/flowchart-strafregister.pdf>
 - Jeugd – De Ambrassade: <https://ambrassade.be/nl/kennis/artikel/uitreksel-strafregister>
- Vraag & antwoord Vlaamse sportfederatie: <https://vlaamsesportfederatie.be/kennisbank/vraag-en-antwoord-over-de-control-uitreksel-strafregister>
- Opname infosessie + FAQ
- Vragen: ellis.vanmiert@vlaanderen.be

VRAGEN?

ellis.vanmiert@vlaanderen.be